

Takové jsou naše perspektivy

Škoda, přeškoda, že jste společně s námi nemohli prožívat ten radostný den naplněný vzruchem, hudbou a písněmi, zkrášlený vlajčímí prapory a slavnostně vyzdobenými okny domů, den, v němž celá naše země nastupovala do své druhé pětiletky. Viděli byste obyvatele republiky, muže, ženy i mládež, lidi nejrůznějšího stáří a povolání, která s chutí a elánem nastupovali v novém roce do práce, aby se společnými silami dopracovali k ještě bohatšímu a spokojenějšímu životu pro všechny. A viděli byste v jejich řadách i četné své přátele a známé, kteří se vrátili po letech beznadějněho života v cizině zpět do vlasti a zařadili se po bok plnoprávným občanům republiky, aby společně s nimi pracovali pro blaho a rozkvet rodné země a jejího lidu.

Většina z nich, tak jako dosud mnozí a mnozí z vás, žila ještě před krátkou dobou v nejistotě, ve strachu z budoucnosti a nemohla doufat, že v novém roce se dočká nějaké změny. Dnes ale všichni vědí, že práci, kterou si sami vybrali, mají zabezpečenu nejen v novém roce, ale i pro všechna léta příští. Mohou si předem spočítat, co si budou moci koupit do domácnosti a nemusí mít strach, že někomu z nich tím nasytí rodinu nebo do čeho obléci děti. Nemusí se bát před tím, že nemoc bude pro ně znamenat katastrofu a díru do rodinného rozpočtu, kterou nebude možno ucpat. Ne. Pěče o zdraví našich občanů se nemění na peníze. A potřebuje-li někdo lékařské vyšetření, musí-li se uchýlit do nemocnice, nikdo se ho ani jeho rodinných příslušníků neptá na peníze.

Všichni ti, kteří se vrátili na vlastní oči viděli, jaký smysl má ta léta, která oni ztratili za hranicemi, udelali kupředu. Výsledky našeho plánovaného

hospodářství se projeví na příklad výrazně právě o letošních vánocích, jež navrátilci opět po dlouhé době prožívali doma a která lze nazvat v pravém slova smyslu štědrými vánocemi.

Naše druhá pětiletka, kterou jsme s novým rokem zahájili, má veliký cíl: ještě více a pronikavěji povznést životní úroveň všeho československého lidu, ještě více přispět k rozkvětu republiky. Tomuto cíli jsou podřízeny všechny směrnice, ustanovení a čísla našeho plánu. Když naše vláda schválila plán prvního roku pětiletky, bylo toto schválení provázeno se strany propagandy, již vedou exiloví pohlaváři a jejich západní chleboďárci, hrubými, hrubými a demagogickými útoky. Nepřátelé naší země si vzali na mušku zejména to, že i v druhé pětiletce budeme pokračovat v industrialisaci republiky, že i nadále budeme věnovat péči rozvoji těžkého průmyslu.

Volali do celého světa, že to vše se bude dít na úkor obyvatelstva, na úkor výroby spotřebního zboží. Malovali strašáky na vrbě a křičeli, že prý u nás klesne životní úroveň, že se lidé pořádně nenajedí, že nebudou mít co na sebe. Jenomže — tyto jejich zachvaty náhlé „pěče“ a „starosti“ o blaho našeho obyvatelstva jsou už až příliš dobře známy. Vždyť to není nic nového. Tuhle obehnanou písničku zpívali už totiž při dvouletce a při první pětiletce a teď ji opakuji jako na starém rozvrzaném kolovrátku. Pronikavý vzestup životní úrovně našich pracujících, mohutný rozmach našeho hospodářství za uplynulá léta však ukázal, jak byli vedle se svými prognosami. A stejně neslavně dopadnou i tentokrát.

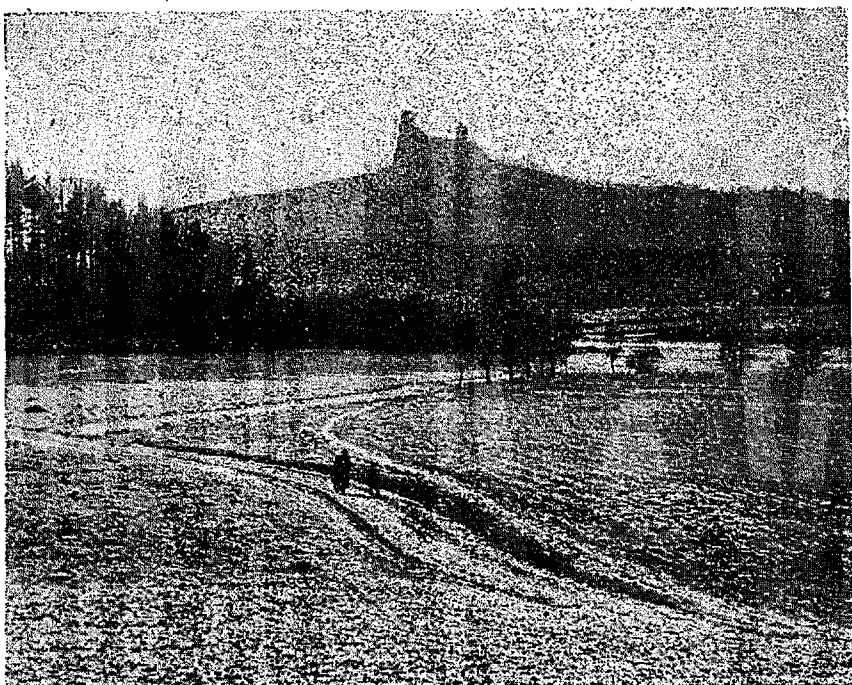
Jejich útoky na industrialisaci Československa jsou celkem pochopitelné.

Víme dobře, co je při tom nejvíce páli. Vždyť ta země, která má svůj dobře vyvinutý těžký průmysl, je silná a hospodářsky nezávislá, a to je to, co si oni ze všeho nejméně přejí. Vyhovovalo by jim, kdyby republika byla třtinou, která se klátí ve větru, protože tím by stouply jejich naděje, že tu budou moci uskutečnit své plány k moci. A poněvadž jim to nevychází, podnikají nesmyslné útoky, jímž ovšem málokdo popřeje sluchu.

U nás už je totiž všeobecně známo, že výroba těžkého průmyslu není nikterak v rozporu s výrobou spotřebního zboží. Naopak. Jestliže chceme vyrobit za nižší náklady a ve větším množství šaty a obuv, jestliže náš potravinářský průmysl chce dodat obyvatele více kvalitních potravin, jestliže chceme rychleji a levněji stavět, k tomu všemu potřebujeme stroje, stroje a zase stroje. Počínat si opačně a zanedbávat těžký průmysl, znamenalo by asi tolik jako chtít stavět dům od střechy místo od základů.

A proto nakonec je si třeba ještě jednou říci, že industrialisace země neznamená snižování životní úrovně. Budeme v ní pokračovat proto, aby naši pracující si mohli ještě ve větší míře a za méně peněz dopřát dostatek kvalitního spotřebního zboží podle svého výběru. Dosavadní zkušenosti a výsledky nám přesvědčivě ukázaly, že je to jediná správná cesta. A proto v ní budeme pokračovat, ať už se to pánům na Západě líbí či nikoliv.

S tímto vědomím vykročil do nového roku všechen náš pracující lid. Zahájil novou pětiletku přesvědčen, že mu přinese nové úspěchy, že zvýší blahobyť každého občana a jeho rodiny.

Český ráj... Kdo by nezatoužil podívat se alespoň jednou v životě na jeden z nejkrásnějších koutků vlasti. Velebné panorama Trosek, jako by věvodilo skalnímu městu, „městku“ krásy a romantiky. — Čtěte naši reportáž na třetí straně.

Zasazení Politického poradního výboru členských států Varšavské smluvy v Praze

V pátek 27. januára začalo sa v Prahe zasadenie Politického poradného výboru štátov Varšavskej zmluvy. Politický poradný výbor sa zišiel po prvý raz na základe ustanovenia zmluvy o priateľstve, spolupráci a vzájomnej pomoci, ktorá bola podpísaná vlní v máji na varšavskej konferencii o zabezpečení mieru a bezpečnosti v Európe.

Zasadenie sa konalo v Černínskom paláci. Zúčastnili sa ho zástupcovia Albánskej ľudovej republiky, Bulharskej ľudovej republiky, Maďarskej ľudovej republiky, Nemeckej demokratickej republiky, Poľskej ľudovej republiky, Rumunskej ľudovej republiky, Svazu so-

vietskych socialistických republík, Československej republiky a ako pozorovatelia zástupcovia Čínskej ľudovej republiky. So sovietskou delegáciou zasadol k stolu aj hlavný veliteľ spojených ozbrojených síl vyčlenených štátmi, ktoré podpísali Varšavskú zmluvu, maršal Sovietskeho svazu Konev.

Politický poradný výbor vyriešil dôležité organizačné otázky, prijal ustanovenie o spojení veliteľstve spojených ozbrojených síl a ustanovenie o začlenení ľudovej armády NDR do spojených ozbrojených síl.

Bližšie informácie prinášame v našom zahraničnom komentári na štvrtej strane.

Z básne „Návšteva“

STEFAN ŽÁRY

Nie tanky, skazy majestát,
nie rozmetané nábojnice,
my chceme vidieť máje stál,
vodováhy a olovnice,
pstruhy, chytené na udice,
veže, čnejúce vozvysok,
slnecných lúčov zlaté všice
a vlnobitie kolísko!

Nie kostry, črepy výboja,
tých nech si hľadá archeológ —
lež halúzku pokoja,
za ktorou márne sľaha moloch,
bohaté žily v rudných doloch,
svetlice s okny dokorán
a na prestretých bielych stoloch
nôž, krčah, chlieb a orgován! —

Čo pripravuje Československý štátny film

Účesť z barevného filmu „Dalibor“, ktorý príjde do našich kin ešte letos. Film natočil režisér Václav Krška a hlavnú rolu hrá mladý talentovaný umelc Karel Fiala.

V roku 1955 vyrobili naši filmoví pracovníci v odbore umeleckého hraného filmu sedemnást celovečerných a dva šesťdesiatpäť minútové filmy. Z toho sa v Prahe vyrobilo štrnásť a na Slovensku tri celovečerné filmy. Na plátna kín sa nich sedem a ďalších deväť dostane premietaním v prvom, respektíve druhom štvrtroku 1956. Budú to tieto filmy z produkcie českej:

„Horúce dni“ — dráma z prostredia ťažkej dediny, „Jan Žižka“ — druhý diel husitskej trilógie, „Mladé dni“ — druhý diel filmu o spartakiáde, „Muž povetří“ — veselohra o neúspešnom nálezcovi s Vlastou Burianom v titulnej úlohe, „Obušek, z vrecia von!“ —

podľa rozprávky K. J. Erbena s Ladislavom Peškou, „Červená žiara nad Kladnom“ — podľa románu Antonína Zápotockého, „Veterná hora“ — dobrodružný film o geológoch, „Vzorný kinematograf Jaroslava Haška“ — veseloherné spracovanie piatich poviedok.

Z produkcie slovenskej čakáme na premiéry filmov „Májo Sebepráv“ a „Rohy“, čo sú dva stredometrážne filmy na námety zo súčasnej dediny, ďalej na premiéru filmu „Žena z vrchov“.

Výrobný plán Štúdia umeleckých filmov v Prahe počíta na rok 1956 s výrobou 18 celovečerných filmov. Súčasná tematika je zastúpená týmito pri-

pravovanými snímkami: „Hlavné dni“ — tretí diel spartakiády, „Nehnevaj, Kristína!“ — komédia z umeleckého prostredia, „Kam z konopí?“ — komédia, „Na prahu života“ — príbeh o študentovi medicíny, „Robinsonka“ — podľa románu Marie Majerovej, „Roztržka“ — komorný film o dnešnom manželstve, „Zaostriť, prosím“ — podľa niekoľkých satirických poviedok Jiřího Marka a „Stratená stopa“ — dobrodružný film zo života našich pohraničníkov.

Český film chystá premiéru sfilmovanej opery Bedřicha Smetanu „Dalibor“, ďalej sa chystá k sfilmovaniu Drdove „Na posiedkach s čertom“, Hikmetova „Legenda o láske“ a Jarišova hra „Prísaha“.

Z osvedčených literárnych diel dôjde realizovania Glazarovej „Advent“, Svatooplukova „Bludná cesta“, čo je prepis na motívy románu „Bez šéfa“, „Hra o živote“, okupačná dráma podľa románu K. J. Beneša, tretí diel husitskej trilógie „Proti všetkým“ podľa Aloisa Jiráska.

Výrobný plán Štúdia umeleckých filmov v Bratislave predvída na rok 1956 výrobu troch celovečerných filmov: „Posledná bosorka“ bude historická komédia z XIII. storočia o dievčati, ktoré z pomsty vyhlásila za čarodajnicu, keď si ju istý maliar vzal za modelku k obrazu Madony. Režirovať bude Vlado Bahna. Film „Čisté ruky“ je dramatickým príbehom družstevníka, ktorý sme lo vystúpi proti neporiadkom v družstve. Režirovať bude Andrej Lettrich. Konečne tretí film, „Previerka lásky“, bude čerpať z problematiky manželstva mladého slovenského komunistu a dcéry českého inžiniera. Námety a scenár napísal Ján Mináč, na režiu sa podujal Jozef Medveď.

Detvan

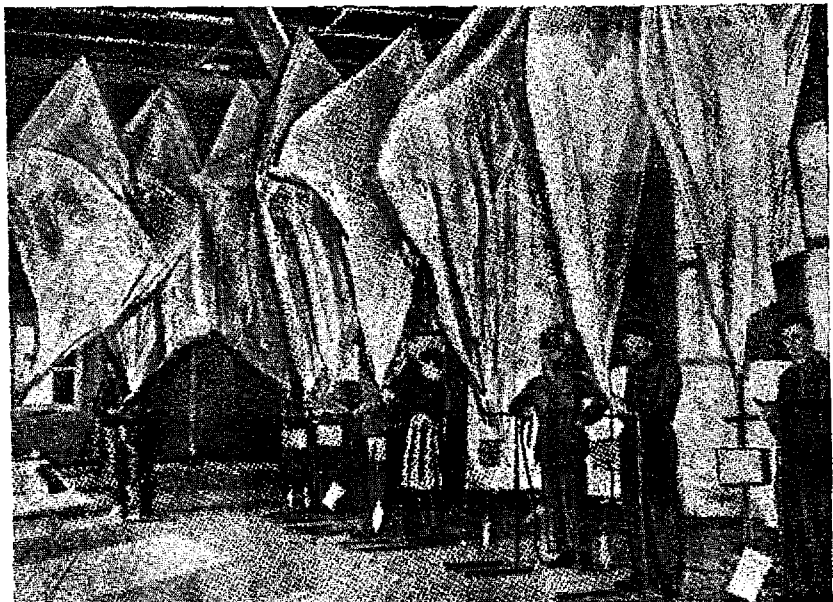
Černošská „Everyman Opera“ príjede do Prahy

Na pozvanie ministerstva kultury príjede do Prahy po úspešnej návšteve Sovetského svazu a Poľska proslulá černošská „Everyman Opera“ z New Yorku. Zájezd se uskuteční v rámci kultúrnych styků se zahraničím.

„Everyman Opera“ provede ve dnech 11. až 19. února v Praze známou operu George Gershwina „Porgy a Bess“.

Obuvnické stroje pro Egypt

Strojaři národního podniku ZPS Gottwaldov pracují na zakázce obuvnických strojů pro továrnu na obuv v Egyptě, budovanou podle návrhů pracovníků Státního ústavu pro projektování závodů lehkého průmyslu. Aby nový závod mohl co nejdříve vyrábět, dli v n. p. Svit v Gottwaldově skupina pěti egyptských techniků, kteří budou v nové továrně instruktory.

Zlověstná dílna, ve které zaměstnanci „Svobodné Evropy“ vyrábějí trřaskavé balony, které vážně ohrožují životy československých občanů. — Čtěte naši poznámku na druhé straně o banditské akci „Křizáků“ proti našemu lidu.

Vzpomínáme hudebního genia

„...otevřely se dveře a jimi vstoupil neveliký, dosti zavalitý muž, jemně nebylo mnoho přes třicet, hustých napudrovaných vlasů, v cop spletených. Vstoupil rychle a ušlechtilý jeho pohyby byly velmi živé a čilé. Výrazný, ušlechtilý obličej, v jehož rysech zářil duch, byl mile jasný a usmál se na Praupnera i kapelníka, dobře známé.“

Když Věk, vypravuje, až sem dospěl, nemohla se Lotta zdržeti a zvolala:

Nebyla to však pouze panna Buttaová a F. L. Věk, kteří se roku 1787 takovým zápletem zajímali o Mozarta. Celá Praha tehdy byla ve znamení Mozarta. A ten zájem Mozarta už Praze zůstal. Vždyť právě Praha je spojena s nejšťastnějším obdobím jeho tvůrčího života. Ta láska, ještě za Mozartova života, byla obalná. Mozartovi „milii Pražané“, jak je sám nazýval, uctívají jeho genia spolu s vším lidem Československa i letos. A zvláště letos, Světová rada míru ařadila výročí jeho 200. narozenin do kalendáře světových oslav největších lidí minulosti.

První předzvěsti Mozartova příchodu do Prahy byla jeho „Figarova svatba“. To bylo roku 1786, kdy po odmítnutí oficiální Vídní dočkala se v prosinci Praze nesmírného úspěchu.

„Figarovy zpěvy zněly na ulicích, zahradách, ba i harfenista ve výčepu musil spustit Non più andrai, chtěl, aby ho někdo poslouchal,“ píše současný pamětník. Sám Mozart sděluje svému příteli: „Zde se nemluví o ničem jiném než o Figarovi, nehraje se, netroubí se, nezpívá se, nevhizdá se nic jiného než Figaro; na opery se nechodí, jen na Figara, věčně na Figara.“

Co způsobilo tento pražský úspěch Mozartova díla? Praha byla městem vyspělého hudebního umění, nepokaženého vcelku italským manýrovitým stylem: a tak vynikající hudební dílo „Figarova svatba“ muselo nutně uchvátit každého znalce hudby — a v Praze jich tehdy bylo věru dost.

Avšak hlavní důvod úspěchu spočíval v něčem jiném: návštěvníky Stavovského (dnešního Týtova) divadla nebyla jen privilegovaná šlechta, ale větší měšťanstvo a chudý lid. A právě tyto vrstvy jasně rozpoznaly, jaká nová umělecká síla a pravda vstupuje na

pražské jeviště. Figarovy radosti a strasti byly jejich vlastními radostmi a strastmi.

A tehdy právě překvapený a dojatý Mozart pronesl po tomto úspěchu památná slova: „Moji Pražané mi rozumějí!“

Nebylo proto divu, že po úspěchu tak obrovským objednal si ředitel Stavovského divadla od Mozarta novou operu. Koncem léta roku 1787 přijel znovu do Prahy, aby zde v klidném zátíší smíchovské Bertramky dokončil slíbenou operu. Dne 29. října došlo k památné premiéře: na jevišti Stavovského divadla po prvé zazněly tóny Dona Juana (italsky Dona Giovanniho), této opery všech oper, jak byla později a nepravěm nazvána.

Dlouho očekávaná opera rázem zvítězila a její úspěch se rovnal vpravdě triumfu. A Vídeň? Znovu se opakovala historie „Figarovy svatby“. Náš národ je právem hrdý, že právě on jako první pochopil Mozartova genia a uchystal nešťastnému umělci mnoho radostných chvil.

... Poslední léta skladatelova byla bojem o holé živobytí. Vídní bylo lhostejné, že má mezi sebou hudebního genia. Roku 1791 musel Mozart dokonce přijmout místo neplaceného pomocníka varhaníka ve vídeňském svatoštěpánském domě.

Zapomenut, chud, zneuznán a nepochopen umírá tento jeden z největších hudebních genů lidstva 5. prosince 1791. Pro naprostý nedostatek penězních prostředků byl pohřben do společného hrobu vídeňské chudiny a jeho pozůstatky se již nikdy nepodařilo objevit.

Mozartova milovaná Praha však na něho nezapomněla. První na světě —

hned po zprávě o jeho smrti, vzpomněla svého velkého přítele obrovskou smuteční slavností, při níž vyzváněly všechny pražské zvony...

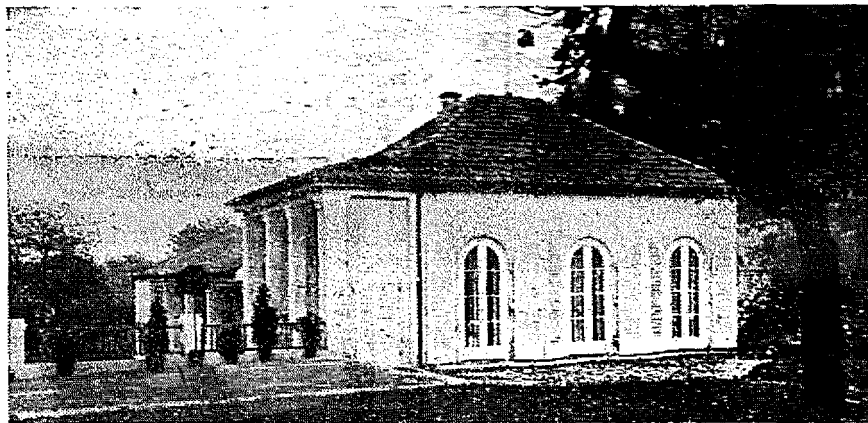
Letošní oslavy mozartovského jubilea jsou v Československu největší, jaké kdy byly. Už dávno před výročním dnem nahrávaly čs. gramofonové závody celé řady snímků, aby k jubileu byly připraveny desky, které zahrnují všechny oblasti Mozartovy tvorby.

V celém Československu byl vyhlášen Mozartův týden. Mezi prvními, kdo se přihlásili svým příspěvkem k letošním oslavám, byl kolektiv pracovníků Městské lidové knihovny v Praze, kteří připravili výstavu „Mozart na pražských scénách“. Je to barvitý obraz o ohlasu díla velkého mistra v naší zemi.

V Pražském divadle hudby byla otevřena výstava „Moji Pražané mi rozumějí“. Univerzitní knihovna pak připravila Výstavu vzácných tisků a prvních vydání Mozartových oper.

Nejbohatší je přirozeně hudební část oslav. V Mozartově týdnu desítky našich předních scén a hudebních těles v celé zemi uvedly nespočetné koncerty z celé rozsáhlé Mistrovi tvorby. Z nejvýznamnějších představení stačí jmenovat uvedení „Dona Giovanniho“ v Národním divadle, „La Clemenza di Tito“ v Domě umělců (druhá opera připravená Pražanem, kterou Mozart napsal v Praze krátce před svou smrtí) a „Figarovu svatbu“, kterou uvedlo bratislavské Národní divadlo.

Důstojně oslavilo Československo Wolfganga Amadea Mozarta — velkého člověka a umělce, slavného syna lidských dějin.

Vila Bertramka, v níž W. A. Mozart dokončil svou operu „Don Giovanni“.

NAD POHLEDNICEMI z Nového Zélandu

Vlastně celý náš rozhovor začal barevnými pohlednicemi. Prohlíželi jsme si je a museli jsme svorně konstatovat, že krajina na Novém Zélandu musí být pohádkově krásná. Třeba ten fotografický záběr z Pukekura Parku, poblíže New Plymouth. Hladina jezera, obklopeného zelení stromů, zrcadlí průzračně modré nebe. V dálce nad jezerem se rýsuje jehlanovitá hora, pokrytá věčným sněhem. Anebo záběr z Milford Soundu. Jezero, vklíněné do bizárních skal, a po jeho hladině pomalu pluje parník s výletníky.

„Celkem jste si to nevybral špatně,“ říkáme Jiřimu Sedláčkovi, který se nedávno vrátil na základě amnestie ke svým rodičům v Praze na Břevnově.

„Jak se to vezme,“ povzděchl si Sedláček. „Ty pohlednice, to je jenom takové pozlátko, lákadlo. Ovšem turista, který má hodně peněz, jistě si přijde na své. Ale pro uprchlíka, který nemá v kapse ani vinkru, nemá tahle novozélandská romantika žádnou cenu. Ostatně má k ní stejně daleko jako odtud z Prahy na Nový Zéland. Té pohádkové krásy se může obdivovat jenom na pohlednicích.“

Odmílel se. Po chvíli zalistoval v albu a podal nám amatérskou fotografii malého formátu. Byl na ní nějaký mladší otrhaný člověk s cigaretou v ústech. Právě typ pobudy.

„Kdo to má být?“ „Nebeský. Také český uprchlík.“

„A fotografie je odkud?“ „Z Nového Zélandu.“

„A Nebeský se vrátil?“ „Ne. Zůstal. Pracuje teď na jatkách.“

„Je tam ještě hodně českých uprchlíků?“ „Asi dvě stě padesát. Čtěl by se vrátit domů, ale bojí se.“

„Vy jste se nebál?“ „Měl. Bylo to však zcela zbytečné.“

Jiří Sedláček nám také ukázal výstříčky z novozélandských novin.

„Co je tohle, přelož se.“

„To je z listu Wanganui Chronicle. Napsal jsem do něj článek o amnestii. Rozhodl jsem se ho neposlat, když mi byly známy podrobnosti amnestie vyhlášené prezidentem republiky.“

„A tento výstříšek?“

„To psal Otokar Sekora. Bývalý funkcionář národně socialistické strany v Hranicích. Organizuje na Novém Zélandě štvavou kampaň proti amnestii. Je členem tak zvané organizace uprchlíků-bojovníků za svobodu země.“

Pročítáme článek. Stojí v něm, že všichni ti, kteří se vrátí domů, budou

ihned po překročení hranic posláni do koncentračních táborů anebo do Ruska na galejnické práce. — Co slovo, to lež. Nedivme se, že čeští uprchlíci, kteří jsou takhle zpracováni tiskem a rozhlasem, se bojí navrátit se do vlasti.

Pročítáme třetí výstříšek z Wanganui Chronicle. Kdo ten psal?

„Já... Musel jsem odpovědět na tu Sekorovu lež. Ale redakce zmíněného listu mi moje znění na několika místech překroutila. Vidíte, tady máte objektivnost novozélandských listů.“

„A jak se vám žilo na Novém Zélandě? Jak jste se tam dostal?“ „Z domu jsem uprchl, když mi bylo šestnáct let. Rodokapsy, tím je myslím řečeno vše. Dva a půl roku jsem žil v západoněmeckých lágrech a potom se na mě usmálo „štěstí“. Do západního Německa přijela tehdy náborová novozélandská komise. Dal jsem se lákat a uprchlickou lodí Goya jsem se dostal z Itálie do Austrálie a potom na Nový Zéland. Z novozélandského pohlednicového romantismu jsem však brzy vystřízlivěl. Dělal jsem tam všechno možné, pracoval v lesích, pomáhal na stavbách, prodával na poutích, jezdil s kolotočem, dělal průvodčího na dráze, lakýrníka, skladníka, číšníka, kuchaře, udržbáře telefonního vedení, špekáčka a nejvíce nezaměstnaného.“

Životní podmínky byly tam pro mne takové, že jsem se dvakrát pokusil o sebevraždu. Pracoval jsem tam na různých místech, v Aucklandu, Wellingtonu, Wanganui, Tuape a jinde. Ale všude to bylo stejné. Všude se na mě dívali jako na nevědomého cizince.

V zemi jsem požádal svého knesala ve Wellingtonu o možnost návratu domů.

„A co to máš tedy za kraj?“

„Vypínej článek. Sám jsem si našel v Dejvických Novinách jako pracovní sílu v Ústavu technické školy. Původně jsem chtěl jít do strojírenství. Ale pak jsem si to rozmyslel. Trvalo by to hezkou chvíli, než bych se naučil. Tady mám možnost si více vydělat. Chci splatit aspoň tu cestu, na kterou mi půjčili na konsulatě ve Wellingtonu. Také chci napsat kamarádům na Novém Zélandě, aby se vrátili. Nemají se čeho obávat. Všude mi v Praze vycházejí vstříc. To bylo pro mě velké překvapení, které jsem ani nečekal.“

V podhůří Krkonoš a Orlických hor

Zlatý prut země České — úrodné Polabí, obilnou sýpku, řepařskou komoru a zelinářskou zahradu Čech, protínáme cestou z Prahy na sever. Dostáváme se do podhůří nejvyšších českých hor Krkonoš — pod svahy Chlumů. Odtud je k jihu překrásný pohled k úrodným rovinám táhnoucím se mezi krajským městem Hradec Králové a Jičínem a dále na sever.

Krkonoše a Orlické hory, ležící na česko-polských hranicích, vytvářejí svými masivy nádherné panorama celému tomuto kraji. V zimě i v létě ožívají krkonošské hřebeny a Orlické hory tisíci a tisíci pracujícími, kteří tu v nesčetných odborářských a závodních chatách a hotelech tráví svou dovolenou.

Krkonoše jsou zvláště vyhledávány Pražany pro velmi dobré spojení. Oblí-

Hrad Kost — šperk staré architektury.

benými rekreačními středisky jsou Harrachov a Špindlerův Mlýn, kde se konají mezinárodní lyžařské závody, dále Pec pod Sněžkou a Janské Lázně, spojené lanovkou s Černou horou. Vláda lidu vybudovala v těchto lázních vzorné léčebné ústavy pro děti, postižené obrnou. Zde se vrací pohyb a radost ze života těm, které tato zákeřná choroba ochromila. Několikaměsíční nákladné léčení, které dříve mohli dopřát dětem jen bohatí, je dnes zdarma přístupné každému, kdo je potřebuje.

V trojúhelníku měst Turnov, Jičín a Železný Brod se rozkládá kraj, nazývaný Český ráj. Zvláštní je krása tohoto kraje — nenápadná, nevtrlivá, lahodná pro lidské oko. V údolích, kterými protékají horské bystřiny, potoky a potůčky, se tulí k sobě malebná městečka a vesnice. Hradý Kost, Valdštejn, Trosky — Prachovské skály, zámeček Humprecht, Hrubá Skála, zámek Sychrov (spjatý se jménem jednoho z největších českých hudebních genů Antonína Dvořáka) jsou nejvyhledávanějšími cíli výletníků.

Turnov a jeho blízké okolí, to je klenotnice Čech. Při těchto slovech se vynoří člověku před očima zářivý český šperk a český polodrahokam, který má ve světě tak zvučnou pověst. Je to kraj achátů, jaspisů, chalcedonů, granátů, křišťálů a jiných polodrahokamů z kamenolomu pod vrchem Kozákovem. Vzácné kameny zpracovávají mistrovské ruce brusičů a kamenářů i učitelů, profesorů a žáků ze Státní klenotnické školy v Turnově.

Na cestě z Turnova do Liberce leží v klínu úpatí Jizerských hor a Krkonoš město třípytu a skleněné krásy — Jablonec nad Nisou. Sem jezdí nakupovat obchodníci z nejrůznějších částí světa a odtud potom putuje do všech světadílů jablonecká bižuterie.

V údolí řeky Jizery v Českém ráji se rozložilo půvabné městečko Železný Brod, kde se vytvářejí ty nejkrásnější věci ze skla: skleněné figurky lidí a zvířátek, stromečky, květiny, uchvacují svou výtvarnou i barevnou krásou, svým jedinečným technickým provedením. Křehké a půvabné skleněné předměty proslavily Železný Brod v celém světě. Tradiční umění železnobrodských sklářů se dnes dále bohatě rozvíjí. Navíc tu vznikly nové závody, odkud se do celé země i za hranice rozváží vagony technického skla.

Projíždíte-li dnes tímto krajem, přesvědčíte se o velkých změnách, k nimž došlo v poválečné době v životě obyvatel Podkrkonoší. Vedle starobylých

chaloupek vyrostly nové úhledné domky, na volných prostranstvích nové školní budovy a kulturní domy a na místech zastaralých továren byly postaveny moderní průmyslové podniky.

Ze Železného Brodu je dobré spojení do Hořic v Podkrkonoší, města kamenné krásy, které se může pochlubit četnými sochami a pomníky významných českých sochařů. Hořická Galerie plastik a obrazů a známá místní kamenická a sochařská škola založily slávu tohoto podkrkonošského městečka.

Z Hořic se otevírá cesta do kraje velkých českých spisovatelů Boženy Němcové, Aloise Jiráska a Karla Čapka, kraje, který zvučí křišťálovou průzračností mateřštiny. Je to kraj mezi Hronovem, Červeným Kostelcem, Českou Skalici a Náchodem. Připomíná slavné epochy našich dějin... I v těch nejzapadlejších vískách spatříte dnes nad střechami televizní antény, důkaz, že lidem se tu dnes žije dobře.

Vyhledávaným místem Náchodská jsou Ratibořice — Babiččino údolí. Již sám jejich název připomene Boženu Němcovou a její nesmrtelné dílo Babičku. Děj Babičky je umístěn do roman-

Vzpomínáte na „Babičku“ Boženy Němcové? U tohoto splavu sedávala Viktorka, jemu odevzdávala všechnu bolest svého srdce.

tické chaloupky Starého bělidla v půvabném údolí, ve kterém protéká divoká řeka Úpa. Celému údolí vévodí klasický empírový letohrádek, který se nyní stal památkou Boženy Němcové. A nedaleko odtud je hornické městečko Malé Svatoňovice, kde se narodil kouzelný vypravěč — spisovatel Karel Čapek.

Celý tento kraj v podhůří Krkonoš a Orlických hor, jenž patří k nejpůvabnějším v Československu, žije dnes novým životem. Navždy byla z jeho zalesněných stran a stinných sadů vyhnána bída. Kraj, bohatý na hrdinské tradice utlačovaného lidu, tkalců, dovedných mistrů-brusičů šperků a uplahočených bezzemků ožívá do nové podoby. Vyzařuje z ní síla svobodného lidu — hosa podáře.

O. ADAMEC

Duva neboli Družstvo umělecké výroby je družstevní podnik, zahrnující 11 provozoven rozložených po celé Praze. Sešlo se v něm několik set pracovníků, aby svou dovednost a umění věnovali hezkým drobným věcem, které zdobí byt nebo jsou pěkným dárkem kdykoliv v roce. Lidé mají takové věci rádi. Děti se těší na hračky, ženy si potrpí na zdobené pásy či kabelky.

Ředitel podniku Gottlieb nám ukazuje naplněné vitriny vzorkovny družstva. Sta a sta nejrozmanitějších druhů a vzorů zaujme vaši pozornost: hezounské botičky z kůže ukrývají pestré hlavicečky sirek, kožená rukavička je pouzdrém na zrcátka, tyhle pásy jsou určeny ženám, malé kabelky dětem, šachy z umělé hmoty (celou hru strčíte snadno do kapsy) šachistům. Jsou to výrobky z kůže, textilu, silonu a pod.

Ještě zajímavější jsou textilní loutky a figurky, vtipné a veselé, mnohé z nich pohyblivé. Malý medvídek tančí, zelený vodník se rozvážně kývá, boxer přechází do střehu. Některé loutky zpodobňují lidové motivy — českého dudáka, tančícího šohaje odněkud ze Slovácka, slovenského hošíka hrajícího na fujaru.

Loutky řemeslníků a výtvarníků Duvy mají osobitý půvab. Jaký div, že se líbí nejen českým a slovenským dětem, ale také ve Finsku, Anglii nebo třeba v Mexiku.

Zašli jsme rovněž do dílny, kde je

vedoucím Jaroslav Bůžek. Stáří výroby je nepatrné — čtyři měsíce. A úkol docela nový — zpracování plexiskla. Vysoký, štíhlý dělník Jan Klášterka by nejraději ukázal všechno najednou. »Plexisklo je materiál čistý, dobře zpracovatelný. Co s ním, musí vymyslet naše hlava.«

Věru, ne špatně dovedou myslet jejich hlavy a pracovat ruce. Pěkně vykroužený tvar letadla nese malíčky teploměr — reklama Čs. aerolinie. Krásné malé piano se típly bílostí, od které se odrážejí jen černé klávesy. Zvednete horní desku, najdete uvnitř

schránku na cigarety a sirky a do ucha zazní libezný menuet hracího strojku. Bloky na psaní, kalendáře, krabice na karty a cigarety, všechno je čisté, průsvitné, nebo barevné, z jediného materiálu — plexiskla. Pozoruhodné jsou fotografie na plexiskle — v sytých barvách a nesmazatelné.

Duva ovšem představuje jen zlomek drobné řemeslné výroby soustředěné ve výrobních družstvech. Pracovníci tu mají plnou možnost uplatnit své nápady, obratnost rukou i výtvarný talent. A jejich výrobky slouží lidem a přinášejí jim potěšení.

První agrolaboratoř na kolech

Nebyl to lehký úkol, před který byli postaveni mladí konstruktéři z vysokoškolské Chirany, bratři Ivan a Milan Hanzalové, když se Československá akademie zemědělských věd loni obrátila na jejich závod, aby pro její výzkumné ústavy vyrobili pojezdovou zemědělskou laboratoř. A poněvadž bratři Hanzalové prokázali již své schopnosti při konstrukčním řešení pojezdových zubolékavských ambulanec, ordinací, roentgenů a j., byl jim tento úkol svěřen.

Neměli kde čerpat zkušenosti z konstrukce takovéto pojezdové laboratoře, poněvadž není známo, že by někde v jiné zemi podobnou již vyrobili. A přece v krátké době svůj úkol skvěle splnili.

V nejbližší době vyjedou již pracovníci Výzkumného ústavu rostlinné výroby v Ruzyni s pojezdovou agrolaboratoří za svou vědeckou prací přímo do terénu. Budou jí užívat nejrozumnější oddělení výzkumných zemědělských ústavů. Dovoluje to snadná výměna nebo přestavění přístrojů v laboratoři.

Pojezdová laboratoř umožňuje především provádění nejrozumnějších výzkumných prací, přesných roborů v oborech půdoznalství, ochrany, výživy, šlechtění a fyziologie rostlin.

Pojezdová zemědělská laboratoř tvoří samostatný celek zcela moderní koncepce. Je nezávislá na dodávce elektrického proudu, teplé i studené vody a plynu. Na osvědčeném podvozku škoda je speciální prachotěsná, tepelně izolovaná karoserie, v níž je vlastní laboratoř.

Nejprve upoutá vkus a účelnost jejího řešení. Konstruktéři takřka vše ukryli do různých leštěných skříněk, políček, pod sklopené stoly. Jediné čtyři Tullgrenovy kotle na třídění půdního hmyzu a sušící pec dávají tušit, že jste v laboratoři. A přece jsou zde desítky přístrojů, insektaria, aparatura na stanovení vápníku ionometrem, půdní teploměry, kahanice, elektrická čerpadla, lednička, nádrže s obyčejnou i destilovanou vodou, vysavač, radio, boiler, troje analytické váhy a nechybí ani telefon, spojující laboratoř s kabinou řidiče a s vlečným vozem. Dokonalé klimatisační zařízení umožňuje osmínásobnou výměnu vzduchu v hodině. Na střeše je speciální rozprašovač vody, pro snížení sálavého tepla v letních měsících.

Převážnou část vlečného vozu zaujímá strojovna, v níž je instalován benzinoelektrický 14 kW agregát. V zadní části vozu pravu a ubytování je místnost pro přenos. Široké sedadlo lze sklopením přeměnit ve dvě lůžka. Výzkumníci s sebou vezou i domkový stan, aby i v deštivém počasí mohli v terénu nerušeně pracovat. Zdařilý dílo pracovníků vysokoškolské Chirany vysoko oceňují nejen naši výzkumníci, ale naše pojezdová agrolaboratoř budí již obdiv a zájem i v zahraničí.

-ok-

Na novej dedine

Teraz v zime, keď už mráz priťahuje aj blata je menej, aj cesty sú schodnejšie. Žije sa teda u nich na dedine ako v dajakom meste. Moderné domce svojou jasnou farbou stien, červenou strechou, peknými záhradkami ponášajú sa ani blížence

Taká je Dedina mládeže... Na mape ju ťažko nájdete, táto najmladšia a vlastne aj najkrajšia slovenská obec. Leží skoro na samom juhu, neďaleko Kolárova, pri hradskej vedúcej z Galantu do Komárna.

Jej obyvatelia sú všetko družstevníci a so svojou obcou sú spätí priam krvnou láskou. Sami si ju postavili na pôde, kde pred desiatimi — dvadsiatimi rokmi nebolo okrem divého bodlacia, močarísk a barín ničoho.

To bolo... Dnes patrí družstvu tisícoktárové hospodárstvo. Na jeho pasienkoch sa pasú desiatky teliec a kráv. Ošipárne i hydinnárske farmy denne vykazujú pekné prírastky. Na úrodných poliach dobre sa darí jarnému jačmeňu, ovsu, cukrovej repe, kukurici, ale aj južným plodinám.

Predsedom družstva, ktoré je nositeľom Radu práce, je Jozef Turčina. Ten, čo predsedoval aj vlni a ktorý spolu s ďalšími »starousadlíkmi« i tými novoprišliťmi má nemalú zásluhu na dobre prosperujúcom hospodárstve.

Mladodědinčania sú svojou robotou známi v celom kraji. Nemožno sa preto ani diviť, že do ich pekných príbýtkov (nepekne dom u dedine vlastne ani nie je) pribúdajú nové elektrické, praktické, bytové zariadenia, chladničky. Mladenci si kupujú motocykle. A starší? Ti už pohodlnejšie... Keď na výlet — teda autami. Zatiaľ sú v dedine iba štyri, no veľa je takých v družstve, čo sa hotujú ku kúpe. Samozrejme nie k hocakej. To už len ten najnovší. Priamo z výkladnej skrine či továrne.

Čím to, že majú také vysoké zárobky? Iba tým, že niet u nich takej novoty, ktorej by sa na zuby nepodávali, metódy — ktorú by si neosvojili. Oni veru nad žiadnym návrhom, nad žiadnou radou nekykajú pochybovačne hlavami. Vyprobujú a potom hodnotia: »Pomôže? — zavedieme. Nepomôže — tak nám toho netreba«.

Pred piatimi rokmi, keď som bola po prvý raz na návšteve v Dedine mládeže, zoznámila som sa na pasienku s červenolícim mladencom. Nebolo mu viac ako štrnásť. V tom čase sa jeho záujem krútil okolo futbalovej lopty. Za tie roky som mu i meno zabudla, no dobre sa naň ešte pamätám. Ako som ho opísala, podarilo sa mi zistiť, že futbal síce aj naďalej rád hráva, no má teraz iné, dôležitejšie záležitosti. Chystá sa za poslucháča Vysokej školy.

Darmo je... Na novej dedine rastú noví ľudia.

VIERA VAVROVÁ

BANDITSKÁ AKCE

Štvrtá kampaň proti Československu vyvrcholila v posledních týdnech akci, kterou nelze už jinak nazvat než pirátskou. Novodobí bandité zamořují vzdušný prostor nad územím Československa tisíci balony, které nesou letáky s různými provokátskými výpovědi »Svobodné Evropy«.

Aby nebylo vskutku pochyb o tom, odkud se balony berou a kdo celou akci pořádá, vytrubuje »Svobodná Evropa« se zpupnou drzostí do celého světa, že oni jsou ti stateční bojovníci. A aby nebylo pochyb ani o tom, kdo tyto »hrdiny« principálů, dodává, že jsou vydržováni jakousi soukromou americkou organizací. Kdo je ta »soukromá americká organizace« není těžké uhodnout. O tom podává dost významné svědectví státní rozpočet USA a částka, určená na diverzi v zemích socialistického tábora.

Balony ohrožují život

Organisátoři balonového útoku, této banditské akce proti bezpečnosti letecké dopravy i životu na zemi, se sumi vychloubojí, že během své kampaně vyslali už 400.000 balonů s nákladem asi 250 milionů letáků.

A tady už přestávají všechny žerty. Balony v poslední době vážně ohrožily leteckou dopravu nad územím republiky, takže Čs. aerolinie byly donuceny zastavit na určitou dobu letecký provoz v noci. Volně létající balony při nárazu vybuchují a při srážce s letadlem mohou přivodit jeho katastrofu. Československý tisk přinesl už celou řadu případů, kdy při explozích balonů bylo mnoho občanů popáleno a kdy byly způsobeny škody na majetku těchto občanů i na majetku státu. Z velké většiny případů jsou nejčastějšími oběťmi balonů děti.

V celé řadě obcí způsobily létající balony škody na elektrickém vedení. Na příklad v obce Polikno, okres Jindřichův Hradec, se zachytily dve balony na elektrickém vedení a při jejich odstraňování musel být na určitou dobu vypnut proud. Podobně tomu bylo na klatovském okrese, kde se balon zachytil na vedení blízko nemocnice. Nárazy balonů »Svobodné Evropy« na elektrické vedení způsobily vypnutí proudu v dalších desítkách obcí.

Rada balonů demolovala domky a explodovala v blízkosti lidí. Zvlášť otřesný je jeden z posledních případů, kdy výbuchem třaskavé směsi balonu v obci Dobrá Niva na zvolenském okrese bylo zraněno a popáleno sedm osob. Třicetiletá Emília Kucharová byla v obličeji popálena tak těžce, že lékaři vyslovili u ní nebezpečí ztráty zraku.

»Svobodná Evropa« se vykrukuje

Ve snaze oslabit pobouření Československé veřejnosti nad touto banditskou akcí a vyvléci se z odpovědnosti za zranění lidí a hmotné škody, prohlašuje americká vysílka »Svobodná Evropa«, že prý balony, které vypouštějí z Bavor nad území Československa, jsou malých rozměrů, a že tudíž nemohou nikoho ohrožovat.

Paměť těchto amerických agentů je zřejmě velmi krátká. Nebo klesl tak hluboko, že za dolary jsou ochotni dělat sami ze sebe kšapary. Před časem vydali totiž pod firmou jakéhosi »tiskového odboru Svobodné

Evropy« obrázkovou brožuru, v níž co nejpodrobněji odhalují právě to, co ve svých relacích popírají.

Nuže připomeňme těmto pánům, co psali v brožurce:

Letáky, zasilané do Československa, vyjadřují zájem americké veřejnosti o blaho tamního lidu... Balony, které letáky dopravují, jsou z plastické hmoty o průměru až 15 metrů. Plněny jsou hořlavým a výbušným plynem.

Brožura pak znovu zdůrazňuje, že celá tato zločinecká akce proti Československu se provádí se souhlasem vládnoucích míst Spojených států.

To konečně nemuseli ani zdůrazňovat. Balony samy prozrazují, kde je jejich původ. Jejich časované zařízení na rozhazování letáků vyrábí americké továrny. Dokazují to jasně viditelné nápisy na bateriích »Made in USA«.

»Manchester Guardian« proti akci

Pirátská balonková akce, jak se ukazuje, je i pro střizlivě uvažující buržoasní kruhy na Západě příliš velkou šňupkou. V minulých dnech uveřejnil britský list, Československu ne příliš nakloněný, »Manchester Guardian« pod titulkem »Vybouchující balony« článek, v němž říká, že jde o život nebezpečnou akci. Píše o obětech, které až dosud tato kampaň způsobila, a podtrhuje, že »by mohla být rozvířena ve větší

Jedna z prvních obětí »křížáckého« útoku na děti — Ján Koky z Menšovců, okres Poprad.

mezinárodní problém, kdyby se Československé stížnosti podařilo položit důkazy.

Důkazů je dost a skutečně, jak říká v závěru »Manchester Guardian« — »bude velmi nesnadné odporovat Československé žádosti o nějakou akci«.

Piráti, kteří se skrývají za firmou »Crusade for Freedom«, neboli »Křížácké tažení za svobodu«, jsou si velmi dobře vědomi nebezpečí, které mohou balony a jejich zařízení způsobit. Na balonových základnách, v Brunnu, Kothmelslingu u Chamu, stejně tak i na pohyblivých autozákladnách nařídili přísná bezpečnostní opatření. Přesto tam dochází k výbuchům, jako na příklad v Brunnu. Nemohou se vymlouvat, že nevědí, co balony způsobují, stejně tak nemohou tvrdit, že nejsou nebezpečné. Je to zločinná akce s vědomou snahou ohrožovat lidské životy!

Čtrnáctiletý Milan Jurčík z obce Drienov nad Prešovsku v nemocničním ošetření

Zachraňujeme historické památky

Kolektivu pracovníků Státní památkové péče v Praze byla svěřena odpovědná a krásná úloha — učinit opatření, aby se všechny cenné historické památky zachovaly pro další generace. Dlouhodobý plán prací se opírá o dobře vybudovanou evidenci všech kulturně historických památek.

Státní památková péče uskuteční každoročně až 300 stavebních rekonstrukčních prací. Na celém území republiky bylo zřízeno 38 městských památkových rezervací.

Za odborného vedení architektů spolupracujících s historiky a předními znalci umění bylo upraveno už mnoho historicky cenných zámků, hradů i městských komplexů tak, že dnes slouží veřejnosti.

Letos bude na příklad v Praze obnoveno několik paláců, mezi nimiž budou Valdštejnský palác, Schwarzenberský i palác Kinských. Obnovovací práce budou pokračovat také v chrámu svatého Mikuláše na Malé Straně.

Koniec januára je v medzinárodnom diani spojený s dvoma významnými udalosťami.

1. V Prahe zasadal po dva dni Politický poradný výbor štátov Varšavskej zmluvy, ktorý v závere svojho rokovania prijal Deklaráciu, v ktorej sa formuluje stanovisko tábora socializmu a mieru k dôležitým medzinárodným otázkam dneška.

2. Predseda Rady ministrov SSSR N. A. Bulganin zaslal prezidentovi D. Eisenhowerovi posolstvo s návrhom na uzavretie zmluvy o priateľstve a spolupráci medzi Sovietskym svätom a Spojenými štátmi.

Už tieto dve udalosti jasne ukazujú, že boj za mier pokračuje s plnou silou.

Na pražskom zasadnutí krajiny Varšavskej zmluvy — SSSR a európske ľudovodemokratické krajiny, ako aj Čínska ľudová republika ústami svojho pozorovateľa — prejavili ochotu spolupracovať so všetkými ostatnými štátmi pri uskutočňovaní opatrení, zameraných na upevnenie európskej bezpečnosti a odstránenie hrozby novej vojny v Európe. Znova sa zdôraznilo, že cieľom je vytvorenie systému kolektívnej bezpečnosti, ktorý by nahradil doterajšie vojenské zoskupenie.

Krajiny Varšavskej zmluvy sú za definitívne skončovanie so studenou vojnou, za dosiahnutie dohody o odzbrojení a vyriešení všetkých sporných otázok cestou rokovania. V Deklarácii sa opäť upozorňuje na možnosť prispieť k posilneniu mieru tým, že by bolo v Európe zriadené pásmo, v ktorom by boli číselný stav a rozmiestenie vojenských síl určené zvláštnou dohodou zúčastnených strán.

Pri uskutočňovaní svojej mierovej politiky krajiny Varšavskej zmluvy nemôžu, pravda, neprihliadať k takým skutočnostiam, ako je rozhodnutie Rady severoatlantického bloku z decembra minulého roku, vyzbrojiť svoje armády atómovými zbraňami, zvýšiť vojenské letectvo o jednu tretinu a urýchliť remilitarizáciu západného Nemecka.

Aj na otázku, ktorá vyplýva z uskutočňovania politiky sily, dáva Praha jasnú odpoveď: nie, od tejto politiky nech si nikto úspech nesľubuje. Krajiny socialistického tábora, ktoré majú do 900 miliónov obyvateľov a popredným členom ktorých je Sovietsky svät, víťaz nad hitlerovským Nemeckom, neboja sa nijakých hrozieb.

K posilneniu obranyschopnosti prispeje aj začlenenie národnej ľudovej armády NDR do ozbrojených síl krajín Varšavskej zmluvy. Je to taká armáda, aká v Nemecku doteraz nikdy nebola. Armáda, ktorá slúži mieru a bezpečnosti, ktorá je našim spoľahlivým spojencom proti spoločnému nepriateľovi, ktorého predstavuje nemecký militarizmus so všetkými jeho hrôzami, ako je známe z našej histórie. Je opakom nacistickej wehrmacht, ktorú teraz formujú v západnom Nemecku a kde sú na čele starí hitlerovskí generáli.

Krajiny nášho tábora nepodceňujú sily nepriateľa, ale poznajú svoju silu. Nemožno nesúhlasiť s myšlienkou známeho amerického komentátora W. Lippmanna, ktorý svojho času prišiel s tým, že zahraničná politika musí byť ako miena. krytá možnosťami, ktoré krajiny, uskutočňujúce túto politiku, naozaj majú. Lippmann, ideológ amerického

imperializmu, sám vtedy vo svojom rozjataní prišiel k záveru, že je to práve agresívna politika USA, ktorá nemá svoje krytie. A že taká politika je nebezpečná práve pre toho, kto si s takými nekrytými peniazmi zahráva, že by bolo správne uvažovať o reálnejšej politike.

Pečať politiky rokovania, ktorá pozvoľna, ale predsa len v poslednom roku vytlačuje pokusy o politiku sily, nesie aj posolstvo, s ktorým sa v týchto dňoch obrátil N. A. Bulganin na D. Eisenhowera.

Nejeden človek na svete si spomenie iste na kontakt, ktorý bol nadviazaný medzi obidvoma týmito štátnikmi na ženevskej konferencii šéfov vlád, a pre nikoho, kto to myslí s mierom úprimne, nie je táto spomienka neprijemná. Už ten samotný fakt, že je tu kontakt, že sa rokujú týmito spôsobom — zatiaľ, čo sa v tomto roku už nikde na zemi neriešia spory vojnovými prostriedkami — je prijímaný s uspokojením. Nemožno poprieť, že uzavretie zmluvy o priateľstve a spolupráci medzi USA a SSSR, takými veľmocami, ktoré majú tak či onak vedúce postavenie na svete, malo by veľké medzinárodné dôsledky, že by malo priaznivý význam nielen pre národy USA a SSSR, ale aj pre upevnenie mieru na celom svete.

Podľa doterajších správ z Washingtonu prezident Eisenhower sa vyslovil celkovo záporne k návrhu zmluvy. Znamena to teda, že otázka naďalej zostáva otvorená. Bude potrebné skúmať ďalšie cesty, ako dospieť k vyriešeniu tejto nesmierne dôležitej otázky. Konec koncov nikto neočakáva, že k jej vyriešeniu by mohlo dôjsť v priebehu jedného alebo dvoch dní. Niet o tom pochyb, že sa k nej ľudia budú vracáť.

Teraz na začiatku roku 1956 všetko nasvedčuje tomu, že prežijeme rok, ktorý nebude chudobný na novú mierovú iniciatívu Sovietskeho svätu a všetkých ostatných mierumilovných síl. Rok 1955 napriek všetkým pokusom — hlavne v druhej polovici roku — rozpútať znova studenú vojnu, priniesol značné zmiernenie medzinárodného napätia. Mierumilovné ľudstvo urobí všetko, aby sa tohto roku situácia nevyvíjala ináč.

Pre tých, ktorí sú doteraz za hranicami a ktorí nestratili lásku k svojej vlasti, z nových mierumilovných akcií vyplýva ešte jedno, rovnako jednoduché, ako významné poučenie: vrátiť sa domov!

ANDREJ BARTÓK

ČSR v Cortině

Není pochyb o tom, že zraký sportovec celého světa upírají se v těchto dnech na malé italské městečko Cortinu d'Ampezzo, které se stalo dějištěm letošních zimních olympijských her.

Stejně tak u nás, v Československu. Naši výpravu tvoří letos lyžaři, krasobruslaři, rychlobruslaři a přirozeně — hokejisté. V prvních třech skupinách nemáme v silné mezinárodní konkurenci mnoho nadějí na výrazné úspěchy, a tak myšlenky všech našich sportovců patří hlavně hokejistům. Že nebudou mít lehkou úlohu, to si naši chlapci uvědomují sami. Hráči Kanady, Sovětského svazu, Ameriky i Švédska se letos dobře připravili.

To zdůraznil i střední útočník prvního útoku našeho mužstva mistr sportu Vlastimil Bubník. «I když jsme se v této sezóně neměli možnost utkat s reprezentanty Kanady, víme podle zpráv, že jsou ještě lepší, než tomu bylo na loňském mistrovství světa.»

První dva zápasy ve vylučovací skupině ukázaly, že svou bojovnost myslí vážně. Porazili svého prvního soupeře, známého mužstva USA 4:3 a reprezentanty Polska 8:3. Tím si zajistili postup do finálové skupiny.

Překvapení uchystal náš reprezentant Matouš, když se v silné konkurenci v běhu na lyžích na 30 km umístil na čestném desátém místě.

Svou evropskou úroveň potvrdil také krasobruslař mistr sportu Karol Divín, když se umístil za třemi Američany a svými přemožiteli z mistrovství Evropy Gilettim a Bookerem na šestém místě.

Rychlobruslař Jauris vytvořil pak na olympijských hrách nový československý rekord na 500 m v čase 42,8 vt.

Počet dopisů, které redakce «HLASU DOMOVA» dostává od svých čtenářů týden od týdne roste. Mezi našimi čtenáři jsou i takoví, kteří si zvykli psát pravidelně a pohovořit si tak s námi touto cestou o svých problémech dějích do budoucnosti. Nemůžeme hohužel na tomto místě všechny dopisy menat. Otázky, o nichž se hovoří v některých z nich, se v mnoha dalších v oně obměně opakují. Proto zde odpovídáme především na ty dopisy, o nichž pokládáme, že jejich zodpovědním v «HLASU DOMOVA» pomůžeme i ost našim čtenářům, kteří se nacházejí v obdobné situaci.

ŽADÁM O ODPUŠTĚNÍ

Čtenář A. S. z Kanady nám zaslal tento dopis: «I já jsem jeden z těch, kteří by se rádi vrátili domů. Odešel jsem z domova v roce 1952. Prosim tímto dopisem, abyste mi odpustili mé provinění, jehož jsem se dopustil nezákonným překročením hranic. Rád bych se vrátil na Ostrovsko, kde jsem naposled pracoval. Kdy bych se mohl vrátit domů, nemohu vám přesně napsat, protože zde mám vyřizovat ještě některé záležitosti. Píši však tento dopis jako doklad toho, že jsem žádal o odpuštění...»

Na tento dopis odpovídáme čtenáři A. S., aby se neprodleně přihlásil k návratu na našem zastupitelském úřadě v Kanadě, vyřídil si své záležitosti a snažil se co nejdříve nastoupit zpáteční cestu domů. Adresa našeho zastupitelského úřadu zní: Legation of the Czechoslovak Republic, 171, Clemow Avenue, Ottawa — Canada.

MYŠLENKY MĚ TÁHNOU DOMŮ

Od čtenáře J. M. západního Německa jsme dostali dopis, ve kterém mezi jiným stojí: «Dostávám «Hlas domova» a myšlenky mě táhnou domů. Vzpomínám na domov, na rodinu, na svoji rodinu vlast a prosím vás o informaci.» Uvádí pak, že opustil republiku v roce 1952, když byl přemluven svými kamarády a dodává: «Teď toho moc lituji.

HLEDAJÍ SE...

Proč to udělal? Jak nám mohl způsobit takovou bolest? Nechce se nám věřit, že by na nás docela zapomněl, a pevně doufáme, že se ozve. Snažně vás vřít, pomozte nám ho najít. Jste naši poslední nadějí... Takový je tón dopisů a hovorů, v nichž se na Výbor obracejí rodiče svedených mladých lidí, kteří než ženě a bez rozmyslu opustili republiku.

V roce 1949, když mu bylo 18 let, odešel z republiky Jaroslav Černý, strojní zámečnick z Týnce n. L. Rodiče byli zoufalí, nešťastní a bezradní. Opustil je bez jediného slova rozloučení, bez jakéhokoli vysvětlení. Co se s ním stalo? Kam zmizel? Na tuto otázku dal manželům Černým odpověď dopis, který jim jejich chlapec poslal z Itálie. V roce 1950 přišel další dopis, tentokrát z Austrálie. Rodiče tenkrát netušili, že tento Jaroslavův dopis bude posledním. Marně mu psali na adresu, již v dopise uvedl a která zněla: Daves Block, Ridson Road, HOBART — Tasmania, Austrálie. Odpověď nepřišla. Čekají na ni marně už šestý rok. Dovede si Jaroslav Černý vůbec představit, jaké hore svým rodičům způsobil? Vždyť je to jejich jediný syn! Rodiče se na nás obrátili s prosbou, abychom jejich synovi tlumočili následující přání: Ozvi se brzy a vrať se domů!

Stejný zármutek jako tatínek a maminka Jaroslava Černého mají i rodiče Marie Sahulové, rozené Krutské, naro-

Doufám, že mé prosbě o návrat vyhověno. Předem vám děkuji a se na shledanou v Praze.»

Touto cestou sdělujeme čtenáři že veškeré jeho obavy, pokud jde vrat, jsou bezpředmětné. Je třeba se přihlásit k návratu na čs. voj misi v západním Berlíně. Adresa: Czechoslovak Military Mission to Allied Control Council for Ger Berlin — Dahlem, Podbielski Allee

MŮŽEM PŘÍST SO SVOJO SNUBENICOU?

Čtenář J. z Kanady nám napsal: dovětkým vám srdečně děkuji z še moviny, které dostávám pravid každý týždeň. Prosil by som redakeby mi uveřejnila můj list a dal informáciu. Dotaz pisatele se týk ho snoubenky, která je cizí občank čtenář J. se ptá, zda by obdržela o sích úřadů vstupní visum do Česka venska. «Prepáčte, — končí — že udávám moju adresu, lebo nechcem nič s kanadskou policiou.»

Na tento dopis odpovídáme, aby nár J. současně se svou vlastní žá požádal na našem zastupitelském ú v Ottawě, jehož adresu uvádíme současně i o udělení visa pro svoji s benku, jestliže se s ní do té doby oddat. V případě, že by se v Kanadě mohli vzít, je třeba, aby pro ni i o visum na čs. ministerstvu zahranič věcí, a to rovněž prostřednictv našeho zastupitelského úřadu v Ott

zené v roce 1923, posledně by v Praze. Marie Sahulová opustila publiku v dubnu 1949 a od té doby neozvala rodičům jednou jedinou dečkou. Teprve v roce 1953 napřítelkyni. Od té se rodiče dověděli ke adresu: 355 A Oxford Street F dington, Sydney NSW, Austrálie. 2 ných dalších zpráv však nemají a i ce tolik touží po shledání s dcerou Jaroslava Černého i Marii Sahulov upozorňujeme, že pomoc při návri k němuž je vyžádají jejich rodiče, poskytnou naše zastupitelské úř v Melbourne nebo Sydney. Prvá adr zní: Consulate General of the Czechoslovak Republic, «Stonhill» 34, Que Road, Melbourne S. C. 2. — Austrálie.

Druhá adresa je: Consulate General of the Czechoslovak Republic, 23 C bera Road, Bellvue Hill, Sydney, Australia. Jestliže již nežijí v Austrálii, skytně jim informace českosloven: zastupitelský úřad v té zemi, v níž právě zdržují.

To nám napsali vaši kamarádi

Kolik jich už žije mezi námi! Zařadili se po návratu do normálního života i plnoprávní občané naší republiky. Další a další z řad navrátilých se občanů i žádají, aby se prostřednictvím «Hlasu domova» mohli s vámi rozdělit o dojmů z vlasti. Věř, že jejich slova budou ukazatelem správné cesty i pro všechny, kteří dosud žijí za hranicemi. Uveřejňujeme dnes výňatek z dop Štefana Lomitzera, navrátilce z Kanady, který žije ve Starej Lubovni.

«Od doby, co naša skupina navrátilců z Kanady seděla v ošavější pracovní, píše, uplynulo několik týždňů. Určíte vás bude zaujímat něco z našeho nového života. Pocházím z menšího městečka, v ktorom ma každý osobne poznal. Samozrejme, zpráva o mojom návrate sa rozletela ako blesk. Po niekoľko dní priatelia, známí i neznámí ma chodili vítať. Otázka a, rozličným dotazom nebolo konca.

Môžem povedať, že všetky úrady, na ktoré som sa obrátil, či už ohľadne zamestnania alebo iných záležitostí, mi vychádzali vždy v ústrety. Do zamestnania som nastúpil v «KROJ» — ľudové výrobné družstvo v Starej Lubovni. Pracujem ako farbiar a uzorkár. Odborná kvalifikácia mi bola uznaná a bol som zaradený do I. mzdovej kategórie.

Chlapci v našom podniku pekne zabávajú. Pevne verím, že i ja budem spokojný.

Som rád a šťastný, že môžem i opäť doma vo vlasti a nemusím viacej túlať cudzinou. Za to v prvej rade vyslovujem hlbokú vďaku a odo nás pánovi prezidentovi a vláde. T vyslovujem vďaku vám za poskytnutí mi pomoc a námahu.»

Poslechněte si v Čs. rozhlasu

Vysílání v českém a slovenském jazyce pro kraje v zámoří:

Středoevropský čas:	Kc/s	Vlna (m)
02.00—02.30	9.550	31
"	9.870	31
"	6.030	49
02.30—03.30	9.870	31
"	6.030	49
04.30—05.00	9.870	31
"	6.030	49

S kým jsou jedna rodina?

Ve vysílání «Svobodné Evropy» z 27. ledna řekl jeden z emigrantských pohlavců J. Stránský větu skutečně podivuhodnou. Prohlásil dolo: «Nerozoznáváme mezi sebou vyhoštěnce obyčejné a prominenty.» Snaží se tak vzbudit dojem, že tam v emigraci jste si všichni rovni. Utečenec v lágru, který dnes neví, co bude zítra, a tak zvaný vezlův vůdce, který samozřejmě tyto starosti nemá, protože si žije hezky v pohodlí a teple, neboť zatím si ho jeho kapitalističtí chlebozárci, dokud nepozná, že z toho nebudou mít žádný užitek, ještě vydrží.

Cel tohoto předstíraného náhlého sblížení, o němž J. Stránský hovoří, je jasný jako den. Chce by vzbudit dojem, že není mezi vámi rozdíl, že jste v jedné frontě, že souhlasíte s tím, co samozvaní emigrantští pohlavci dělají, ba dokonce, že máte i stejné životní podmínky. Tak by totiž chtěl přelstít onu propast, která se stále prohlubuje a na jejíž jedné straně stojíte vy, prostí, řádoví utečenci, a na druhé straně pár vyvolených, kteří — aniž jste je o to požádali — si hrají na vaše mluvčí. Tato slova mají zeslabit účinky poučeného a přezřevého

chováni prominentů vůči řádovým, o němž jste se mohli znovu přesvědčit při okružní návštěvě Zenkla v Evropě a kterého už máte až nad hlavu.

Jenomže tahle slova nikoho, kdo pánskou vládu exilových pohlavců poznal na vlastní kůži, nemohou přesvědčit a také nepřesvědčí. Chce-li by vzbudit dojem, že jste jedna rodina. Není to nic nového. Tohle heslo razili už v předmnichovské republice agrárníci. Podle nich byli členy jedné rodiny jak velkostatkáři, tak chlapci. Jenomže už nedovedli vysvětlit, proč tato rodina některé své děti zahrnuje přepychovými dary a ke druhým se chová víc než macešky. A stejně tak je tomu i v tomto případě.

Jestliže emigrantští «vůdcové» nechtějí nahlas přiznat rozdíly mezi vámi a sebou, o nichž dobře vědí, pak řádoví emigranti, kteří už něco na vlastní kůži zažili, tyto rozdíly vidí až moc dobře. A nemají nejmenší chuť být v jedné rodině s těmi, kteří jsou příčinou bídy a neštěstí mnohých z nich a jímž je řádoví emigrant dobrý jen k tomu, aby ho zneužívali pro své sobecké cíle. —jb—

JAKÝ PÁN...

Zabývali jsme se již nesmyslným projevem Franty Tábora ve «Svobodné Evropě», který přišel s tím, že emigrantští pohlavci nejsou ani trochu reakční, ba dokonce se dušoval, že nikdo z nich by nechtěl rušit dnešní vymoženosti pracujících. Oni pryč po svém návratu (jak zbytečné a marné plánování!), chtěli jen zavést takový režim, v němž by uplatnili poznatky získané z Anglie, ze Spojených států, ze západního Německa atd. My jim už předem můžeme říci, že za tohle pěkně děkujeme, ale pražský zájem nemáme.

Franta Tábor i ti ostatní, kteří se po něm v následujících dnech ozvali, nejsou jediní, kteří, když poznali, že s hlášením návratu k předmnichovským poměrům sluchu nedojdou, začali hovořit o tom, že na návrat starých poměrů není ani pomyslení, že by chtěli vytvořit demokracii nového typu a kdesi cosi. Prostě chtějí vzbudit dojem, že by zde mělo jít o nějaké nové lepší zřízení, než je dosavadní kapitalistický systém, pro jehož návrat samozřejmě žádného

pracujícího nemohou získat.

Dovolávají se při tom na příklad vzoru Velké Británie, o níž kdysi dokonce prohlásili, že je to svého druhu «socialistický stát. Abychom si udělali představu, jaké vzory to vyzývají, stačí se zmínit o nedávném projevu britského státního ministra pro zahraniční záležitosti Nuttinga, který na shromáždění členek konservativní strany v Londýně ostře napádl zásady mírového soužití obou systémů a kategoricky žádal, aby byl v zemích lidové demokracie obnoven kapitalistický pořádek.

Jestliže tohle říká britský vládní činitel a jestliže se emigrantští «vůdcové» dovolávají Velké Británie jako zářného vzoru, podle něhož bychom se měli řídit, dovedeme si už udělat představu, co mají na mysli, byt by to halli do sebeváb-nějších a seberůžovějších frází. Jejich pravé úmysly vždycky nakonec nějak vyjdou najevo. Když je neprozradí oni sami, řeknou to za ně jejich páni. A ne nadarmo máme u nás staré přísloví: «Jaký pán, takový kmán...» —jb—